

HALMASHAURI YA WILAYA YA KILWA

MPANGO WA USIMAMIZI WA MISITU YA

KIJIJI CHA NANJIRINJI A IITWAYO

MBUMBILA A & B

MPANGO HUU IMEANDALIWA NA SERIKALI YA KIJIJI CHA NANJIRINJI A

AUGUST 2016

YALIYOMO

1:	UTANGULIZI.....	3
1.1	Umiliki wa Msitu	3
1.2	Lengo Kuu la Mpango wa Usimamizi	3
1.3	Madhumuni	3
1.4	Mfumo wa Usimamizi	3
1.5	Muda	4
2:	HISTORIA FUPI YA MPANGO WA USIMAMIZI MSITU.....	5
2.1	Jamii.....	5
2.1.1	<i>Hali ya Kiuchumi na Kijamii .....</i>	<i>5</i>
2.2	Maelezo kuhusu Msitu	5
2.2.1	<i>Mahali ulipo Msitu na Ukubwa Wake .....</i>	<i>5</i>
2.2.2	<i>Vyanzo vya Maji.....</i>	<i>6</i>
2.2.3	<i>Hali ya Udongo.....</i>	<i>6</i>
2.2.4	<i>Uoto wa Asili na Mazingira.....</i>	<i>6</i>
2.2.5	<i>Jamii za Miti ya Mbao.....</i>	<i>6</i>
2.2.6	<i>Mazao Yasiyotimbao .....</i>	<i>7</i>
2.2.7	<i>Wanyama Pori na Jamii za Mimea .....</i>	<i>7</i>
2.3	Maeneo Madogo ya Usimamizi	7
2.4	Matumizi ya Msitu.....	7
2.4.1	<i>Mambo ya Asili & Haki za Kijadi .....</i>	<i>7</i>
2.4.2	<i>Historia ya Nyuma .....</i>	<i>7</i>
2.4.3	<i>Matumizi ya Sasa .....</i>	<i>7</i>
3:	MWONGOZO WA MATUMIZI YA MAZAO YA MISITU.....	8
3.1	Matumizi ya Msingi	8
3.2	Matumizi Huru ya Msitu.....	8
3.3	Shughuli katika Misitu Zitakazotozwa Ushuru	8
3.4	Mazao Yanayohitaji Vibali vya Uvunaji.....	8
3.4.1	<i>Utaratibu wa Kupata Leseni ya Uvunaji Miti ya Mbao.....</i>	<i>10</i>
3.4.2	<i>Mazao Mengine ya Misitu Yatakayokatiwa Leseni .....</i>	<i>11</i>
3.5	Matumizi Yasiyoruhusiwa ndani ya Msitu	11
4:	HAKI, MANUFAA NA MAJUKUMU YA WADAU.....	12
4.1	Kijiji.....	12
4.1.1	<i>Haki.....</i>	<i>12</i>
4.1.2	<i>Manufaa .....</i>	<i>12</i>
4.1.3	<i>Majukumu ya Serikali ya Kijiji.....</i>	<i>12</i>
4.1.4	<i>Majukumu ya Kamati ya Maliasili .....</i>	<i>13</i>
4.1.5	<i>Majukumu ya Wanakijiji .....</i>	<i>14</i>
4.2	Halmashauri ya Wilaya.....	14
4.2.1	<i>Haki.....</i>	<i>14</i>
4.2.2	<i>Manufaa .....</i>	<i>14</i>
4.2.3	<i>Majukumu.....</i>	<i>14</i>

4.3	Serikali Kuu	14
4.3.1	<i>Manufaa</i>	14
5:	SHUGHULI ZA KUENDELEZA NA KUTUNZA MSITU	16
5.1	Mikakati ya Jumla ya Kuendeleza Msitu	16
5.2	Ulinzi wa Msitu	16
5.2.1	<i>Ushirikishwaji wa Jamii katika Ulinzi wa Msitu</i>	16
5.2.2	<i>Walinzi wa Doria</i>	16
5.3	Kuzuia Moto	17
6:	MAPATO NA USIMAMIZI WA MAZAO YA MSITU	18
6.1	Vyanzo vya Mapato	18
6.2	Mgawanyo wa Mapato kwa Wadau.....	18
6.3	Matumizi ya Mapato	18
6.4	Ukusanyaji na Utunzaji wa Fedha.....	18
6.4.1	<i>Vitabu Muhimu vya Kutunza Kumbukumbu Vinavyotakiwa</i>	19
6.4.2	<i>Taarifa ya Mapato na Matumizi</i>	19
6.4.3	<i>Kuwajibishwa</i>	19
7:	UFUATILIAJI NA TATHIMINI	20
7.1	Ufuatiliaji	20
7.2	Tathimini ya Kati na ya Mwisho.....	20
KIAMBATISHO A :	RAMANI ZA KIJIJI NA MSITU	22
1.	<i>Ramani inayoonyesha Mipaka ya Kijiji</i>	22
2.	<i>Ramani inayoonyesha Mipaka ya Msitu wa Kijiji</i>	23
KIAMBATISHO B :	MPANGO WA UTEKELEZAJI	25
	<i>Kazi za Kila Mwaka</i>	25
	<i>Kazi za Mwaka wa Kwanza</i>	25
	<i>Kazi za Mwaka wa Pili</i>	25
KIAMBATISHO C:	VIWANGO VYA USHURU	25
KIAMBATISHO D:	SHERIA NDOGO	26

SURA YA KWANZA

1: UTANGULIZI

Kijiji cha Nanjirinji A kipo katika kata ya Nanjirinji, tarafa ya Nanjirinji Wilaya ya Kilwa. Kijiji hiki kipo umbali wa Km 57 kutoka Kiranjeranje barabara ya Kibiti-Lindi. Ardhi ya kijiji imepimwa mwaka 2006 ambayo ni hekta zipatazo 175,7323. Sehemu kubwa ya ardhi ya kijiji imefunikwa na misitu.

Sera ya Taifa ya Misitu ya mwaka 1998 inatoa kipaumbele kwa jamii kushirikishwa katika usimamizi wa misitu. Pia Sera inasisitiza mchango wa sekta ya misitu katika kukuza kipato cha jamii ili kupunguza umasikini. Mwaka 2002 Serikali ya Tanzania ilipitisha Sheria mpya ya Misitu ambayo inaipa mamlaka jamii zinazoishi kandokando ya misitu kusimamia misitu yao. Kijiji cha Nanjirinji A kimeandaa mwongozo wa matumizi endelevu wa Msitu wa Kijiji. Matumizi haya yameainishwa katika mpango huu.

Mpango huu ni mwongozo wa shughuli zote zitakazofanyika katika kipindi cha kutumika kwa mpango na shughuli hizo zimefafanuliwa na kuwekwa bayana. Shughuli hizo ni uboreshaji wa misitu, kuanzisha utaratibu wa usimamizi, udhibiti wa uvunaji haramu, usimamizi wa sheria za misitu na ukusanyaji na usimamizi wa mapato na matumizi yatokanayo na rasilimali za misitu. Kutakuwa na utunzaji wa kumbukumbu za shughuli zote zilizofanyika ili kuendana na matakwa ya mpango. Kumbukumbu zote zitapatikana pia katika Halmashauri ya Wilaya. Sheria ndogo zimetungwa ili kusimamia utekelezaji wa mpango.

Mpango huu umeandaliwa na Kamati ya Maliasili ya Kijiji cha Nanjirinji A, timu ya wawezeshaji kutoka Halmashauri ya Wilaya chini ya Mpango wa Taifa wa Usimamizi Shirikishi wa Misitu kwa kushirikiana na Shirika la Kuhifadhi Mpango na Maendeleo (MCDI). Mpango huu utatumika katika kipindi cha miaka mitano.

1.1 Umiliki wa Msitu

Misitu inamilikiwa na Serikali ya Kijiji cha Nanjirinji A. Msitu wa kwanza wa Kijiji cha Nanjirinji A wenye hekta **61,273.7** ulitengwa kuwa hifadhi mwaka 2012 na wa pili wenye hekta **18,963** ulitengwa 2016 misitu yote ilitengwa chini ya usaidizi wa kitalaamu toka kwa wawezeshaji wa Halmashauri ya Wilaya ya Kilwa na wawezeshaji wa Shirika la Kuhifadhi Mpango na Maendeleo (MCDI).

1.2 Lengo Kuu la Mpango wa Usimamizi

Lengo kuu ni kuweka na kuhifadhi misitu katika hali ya uasiliana na kuboresha hali ya maisha ya kizazi kilichopo na kijacho kwa kutumia rasilimali za misitu. Pia Misitu hii ya kijiji ilitengwa kwa lengo la kuvuna mazao ya misitu, mazao yasiyo timbao na rasilimali zingine na misitu kiendelevu.

1.3 Madhumuni

Kuboresha hali ya uhifadhi wa maliasili katika kijiji cha Nanjirinji A kwa;

- Kuhifadhi eneo lenye ukubwa wa hekta **18,963 na 61,273.7** la Msitu wa Kijiji cha Nanjirinji A dhidi ya ukataji miti ovyo, uharibifu na matumizi yasiyofaa.
- Kuhakikisha kunakuwepo na upatikanaji wa mazao yasiyo timbao kwa wakati wote kwa ajili ya matumizi ya kawaida.
- Kijiji cha Nanjirinji A kupata mapato kutokana na biashara ya rasilimali za misitu ili kuboresha maisha ya wanajamii wake.

1.4 Mfumo wa Usimamizi

Usimamizi misitu ya asili unaofuata uvunaji endelevu na upandaji wa miti ya asili kwa kufuata mpango uliopo.

1.5 Muda

Huu ni mpango wa miaka mitano. Mpango huu utarekebishwa na Kamati ya Maliasili muda wowote endapo kuna umuhimu wa kufanya hivyo. Hakutafanyika mabadiliko yeyote katika mpango huu bila ya kibali cha Halmashauri ya Wilaya.

- i. Huu ni mpango wa miaka mitano. Mpango huu utarekebishwa na Kamati ya Maliasili mwishoni mwa mwaka wa pili au muda wowote endapo kuna umuhimu wa kufanya hivyo. Hakutafanyika mabadiliko yeyote katika mpango huu bila ya kibali cha Halmashauri ya Wilaya.
- ii. Baada ya kipindi cha miaka mitano ya utekelezaji, mpango huu utafanyiwa maboresho/marekebisho
- iii. Mapendekezo ya Maboresho yataandaliwa na kujadiliwa na kamati ya Maliasili, na kuwasilishwa kwenye Halmashauri ya kijiji, na kuthibitishwa na Mkutano Mkuu wa Kijiji.
- iv. Kamati ya maliasili na Halmashauri ya kijiji wanapaswa kushauriana na Afisa Misitu wilaya, na/au wadau wengine wa maswala ya misitu, kabla ya kuwasilisha mapendekezo ya mabadiliko ya Mpango wa Usimamizi wa Misitu wa kijiji kwa ajili ya kupitishwa na mkutano mkuu.
- v. Afisa Mtendji wa kijiji akishirikiana na kamati ya maliasili, ataandaa taarifa za mabadiliko ya Mpango wa Usimamizi wa Misitu, na kuziaambatanisha na muhtasari wa Mkutano mkuu wa kijiji uliothibitisha mabadiko hayo, na kuziwasilisha katika Ofisi ya misitu wa Wilaya.

SURA YA PILI

2: HISTORIA FUPI YA MPANGO WA USIMAMIZI MSITU

2.1 Jamii

Kijiji cha Nanjirinji A kipo katika kata ya Nanjirinji, Tarafa ya Nanjirinji katika Wilaya ya Kilwa. Kina idadi ya watu wapatao 5,130 katika kaya zipatazo 762, na kina hekta zipatazo 175,7323. Kilisajiliwa mwaka 1974 kabla kilikuwa kitongoji cha Nanjirinji.

Kijiji cha Nanjirinji A kinapakana na Kijiji cha Nanjirinji B kilichopo Kata ya Nanjirinji kwa upande wa mashariki, kwa upande wa magharibi kinapakana na Kijiji cha Milui kilichopo Wilaya ya Liwale, kwa upande wa Kaskazini kinapakana na Kijiji cha Likawage kilichopo Kata ya Likawage na Kusini kinapakana na Wilaya ya Ruangwa.

Kijiji hakina Cheti cha Ardhi cha Kijiji lakini mipaka inajulikana vizuri na Kijiji kina muhitasari wa makubaliano kuhusu mipaka pamoja na vijiji vyote vinavyopakana na Nanjirinji A. Mipaka ya kijiji imewekwa mawe ya kuonyesha alama za mipaka. Angalia Kiambatisho A. Ramani ya inayoonyesha ardhi ya Kijiji katika Wilaya ya Kilwa.

Vitongoji vya Kijiji vinavyotambulika ni: Naungo, Ndandawala na Nanjirinji A, kati ya hivyo Kitongoji cha Ndandawala kipo karibu na Misitu ya Kijiji. Angalia Kiambatisho A, mchoro wa Ramani ya Kijiji.

2.1.1 Hali ya Kiuchumi na Kijamii

Wanajamii walio wengi ni wakulima. Wengine hujishughulisha na ufugaji, uchimbaji mdogo mdogo wa madini ya dhahabu na biashara ndogo ndogo.

Mazao makuu yanayozalishwa Kijijini kwa ajili ya chakula ni Mpunga, Mahindi, Mtama, Mihogo, Kunde, Ndizi na Miwa.

Mazao makuu yanayozalishwa kijijini kwa ajili ya biashara ni Ufuta, Korosho na Karanga.

Mapato yatokanayo na kilimo kwa kila kaya ni kati ya Tsh500,000/= na Tsh 3,000,000/= kwa mwaka.

Wakulima hujipatia pato la ziada kutokana na uvunaji mbao, uwindaji na ufugaji nyuki.

Kila kaya ina wastani wa watu 7.

Huduma za jamii zinazopatikana Kijijini ni, Msikiti, Kituo cha afya, mawasiliano ya simu na Visima vya maji (4).

Wananchi huteka maji toka kwenye visima ambapo kwa miguu ni mwendo wa dakika 5-10 toka katikati ya Kijiji. Vyanzo vya maji vingine katika vitongoji ni Mto Nakiu na Mto Mawerenje.

Mji ulio jirani na Kijiji ni Ruangwa ambao unafikika kwa pikipiki mwendo wa masaa 2 na gari mwendo wa saa moja.

2.2 Maelezo kuhusu Msitu

Jina la msitu ni **Mbumbila A na Mbumbila B**

2.2.1 Mahali ilipo Misitu na Ukubwa Wake

Misitu ya Kijiji cha Nanjirinji A ina ukubwa wa hekta **18,963 ambao** upande wa Kaskazini mwa ardhi ya Kijiji. Unapakana na Likawage kaskazini, Msitu wa kijiji cha Nanjirinji B Mashariki, Mbumbila A kusini Msitu wa wazi magharibi. Msitu wenye hekta 18,963 upo upande wa Kaskazini katika ardhi ya Kijiji. Na msitu wenye ukubwa wa hekta **61,273.7** upo upande wa magharibi katika ardhi ya Kijiji. Unapakana na eneo la akiba upande wa kaskazini, Kitongoji cha Ndandawala na Msitu wa Taifa wa Malei upande wa Mashariki, Wilaya ya Ruangwa upande wa kusini na Kijiji cha Milui kilichopo Wilaya ya Liwale upande wa

magharibi. Kitongoji kilicho karibu zaidi na msitu ni Ndandawala Angalia Kiambatisho A, mchoro unaoonyesha alama za mipaka ya misitu na mahali ulipo katika ramani ya kijiji

Misitu hufikika kwa kupitia barabara za Likawage na safari Club

Matumizi ya maeneo yanayozunguka misitu hii ni kama ifuatavyo;

- Upande wa kaskazini matumizi ni Msitu wa wazi
- Upande wa kusini Msitu wa hifadhi wa Mbumila A
- Upande wa Magharibi Msitu wazi
- Upande Mashariki Msitu wa Hifadhi wa Nanjirinji B

2.2.2 Vyanzo vya Maji

Misitu hiina mito ifuatayo;

- Lwali
- Mto Nakiu ambao maji yake hutumika katika maeneo ya Nanjirinji A na B kwa shughuli za kilimo, ufugaji na uvuvi na humwaga maji yake mto Mbwemkuru ambao humwaga maji yake Baharini

(Uvunaji hauruhusiwi katika eneo la mita 30 toka kingo za mito.)

Pia kuna vijito au mito midogo vifuatavyo katika misitu hii

- Mitomi Malei, Namahulu, Kipindimbi, Naange, Mbombwe, na Mibambara ambayo maji yake hutumika katika maeneo ya Nanjirinji A na B kwa shughuli za kilimo, ufugaji na uvuvi.

(Uvunaji hauruhusiwi pia katika eneo la mita 20 toka kingo za mito midogo inayotiririsha maji kwa mwaka mzima)

2.2.3 Hali ya Udongo

Aina ya udongo katika misitu hii ni mfinyanzi, udongo mweusi, tifutifu na kichanga.

Hali ya tabaka la udongo (geology) (*maelezo yatawekwa kitalaam*)

Hali ya kijiografia ya misitu ni milima, tambarare na mabonde kiasi.

2.2.4 Uoto wa Asili na Mazingira.

Sehemu kubwa ya misitu ni tambarare.

Uoto wa asili ni wa miombo (misitu ya mataji wazi). Miti mifupi ya miombo ndio inayopatikana kwa wingi zaidi na kuna vichaka vya miiba na uwanda wa nyasi hapa na pale. Pia kuna misitu mizuri ya ukanda wa mito na uwanda wa misitu ya pwani

2.2.5 Jamii za Miti ya Mbao

Kuna aina nyingi za jamii tofauti za miti katika msitu wa Kijiji. Jamii za miti ya mbao zilizopo msituni ni Mkongo, Mninga, Mpangapanga, Mpingo, Msenjele, Mwembeti, Msufi pori, Mnidu, Mtondoro, Mchenga, Mlondondo na Mkunya.

Miti inayofaa kwa ujenzi ni Mtalawanda, Mpweke, Mtapuche, Mnepa, Mtachi, Kingonogo, Kimbiha, Mkorobonjo, Galabachi, Mpunju, Mngambakamba, Mkiu.

Miti ya matunda ni Mtopetope, Mmbingi, Mfulu, Mangombe, Manjichi, Mtogo na Mbuyuna mingineyo.

Miti inayotumika kutengenezea kamba ni Mtumbu, Mkamba, Mkiu, Mnepa, Myombo, Mmbalembale, Mchenga, Myombo na Msekese.

Jamii za uyoga zifuatazo zinapatikana katika msitu huu ni pamoja na Mbuyu, Mkwaya, Kichuguu, Kitovu, Mtumbu na Mchenga.

Gundi; Mngombe, mtomoni na mpunda

Mengine; madawa ya asili, asali

2.2.6 Mazao Yasiyotimbao

Kuna aina mbalimbali za mazao yasiyo timbao kama vile asali ya nyuki, uyoga, matunda pori, wanyama pori, madawa ya asili na kamba.

Miti inayofaa kwa ujenzi ni Mtandawala, Mkolamakoa, Miti ya matunda ni Mgongo, Mtopetope, Mfuru, na mingineyo. Miti inayotumika kutengenezea kamba ni Mchenga and Myombo.

Jamii za uyoga zifuatazo zinapatikana katika msitu huu Uyogandembo, Nguyugu, Upoa, Mbuyu, Ngolowele, Mlelema and Mchinji.

2.2.7 Wanyama Pori na Jamii za Mimea

Wanyama wanaopatikana katika msitu huu ni pamoja na tembo, nyati, mbunju, kongoni, simba, nyumbu, pundamilia, mbalapi, swala, chui, mbango, nyani, ngedere, nguruwe, ngolombwe, ndope, ndandala, mbawala, paa, sungura, mbutuka, komba, njechele, kungusi, kikiu, mbuzi mawe, mnoda, nguchiro, mbawe, kima na nungunungu.

2.3 Maeneo Madogo ya Usimamizi.

Misitu hii imegawanyika katika maeneo madogo ya usimamizi ambalo si chini ya asilimia kumi (10%), kuna eneo lenye ukubwa wa hekta **1,909** kwa msitu wa pili na hekta **6,128** kwa msitu wa pili, maeneo haya yametengwa kama maeneo ambayo uvunaji wa mazao ya misitu hauruhusiwi kabisa kufanyika katika eneo hili kinajumuisha mitimbi inayopatikana kwenye misitu ya ukandawapwani (Misitu iliyofungana isiyopukutishama jani kwakipindichamwakamzima.

Eneohili

litaruhusiwa kuvumwalakinikwa utaratibu wakutambuama eneo yaliyofanyiwa uvunaji wakuchuka a alama za GPS na eneo lenye mitizaidi ya mitatu yenye safu au uvunaji mitimbo au tavunwa. Maeneo haya hayajonyeshwa kwenyeramani ya msitu wa Kijiji lakini yanatambulika.

2.4 Matumizi ya Misitu

2.4.1 Mambo ya Asili & Haki za Kijadi

Hakuna matumizi yoyote ya kijadi ambayo hufanyika ndani ya msitu.

2.4.2 Historia ya Nyuma

Awali misitu hii ilikuwa inatumika kwa ajili ya kupata asali, kuwinda wanyama na uvunaji wa mbao holela kwa kiasi kikubwa.

2.4.3 Matumizi ya Sasa

Kwa sasa misitu hii inatumika kwa ajili ya shughuli za uvunaji mbao kiundelevu, uwindishaji na ubanguaji wa asali.

SURA YA TATU

3: MWONGOZO WA MATUMIZI YA MAZAO YA MISITU.

Misitu hii itasimamiwa kama misitu ya asili na kutakuwa na mabadiliko kiasi katika usimamizi huo ili kuepuka kubadilisha hali ya uasilia wa misitu. Taratibu za kuingia msituni na za matumizi ya mazao ya msitu yameelezwa katika sura ya nne. Wale ambao hawatafuata taratibu hizi watapigwa faini.

3.1 Matumizi ya Msingi

Wanajamii wa kijiji cha Nanjirinji A watakuwa na haki ya kuingia katika Misitu ya Kijiji bila kibali na kupita njia zinazofahamika, haki hii itahusu kijiji jirani pia. Wanajamii pia watakuwa na haki ya kuchota maji katika misitu.

Wasio wakazi wa kijiji hawataruhusiwa katika maeneo ya kijadi bila uangalizi wa kamati ya Maliasili.

3.2 Matumizi Huru ya Msitu

Matumizi huru kwa wanakijiji wa Nanjirinji A yatakuwa kwa ajili ya mazao yasiyotimbao kama vile uyoga, matundapori, mbogamwitu, kuni, miyaa, nyasi na madawa ya asili, vyote hivyo vitapatiwa kibali maalum cha bure toka kwa mjumbe wa kamati ya maliasili kwa kushirikiana na mwenyekiti wa kitongoji. Wasio wakazi wa kijiji cha Nanjirinji A wanaweza pia kuomba kibali toka kamati ya maliasili ya kijiji kutumia mazao yaliyotajwa hapo juu. Kamati ya maliasili itakuwa na jukumu la kuhakikisha kuwa mazao haya yanatumiwa kiendelevu. Watumiaji wa nje ya kijiji wanaotaka kuvuna mazao haya kwa ajili ya biashara wanaweza kutozwa ushuru kama ilivyopangwa na Kamati ya Maliasili.

Kibali cha kutundika mizinga ya nyuki kitatolewa bure kwa kijiji cha Nanjirinji A.

3.3 Shughuli katika Misitu Zitakazotozwa Ushuru

Kutakuwa na ushuru wa serikali ya Kijiji kwa shughuli zifuatazo msituni;

- Kutembelea msitu kwa ajili ya mafunzo
- Utafiti
- Utalii ndani ya misitu

Viwango vya ushuru vimeonyeshwa katika Kiambatisho C. Watalaam na wawezeshaji ambao kwa namna moja au nyingine wamechangia kufanikisha kwa mpango huu hawatahusika na kutozwa ushuru.

3.4 Mazao Yanayohitaji Vibali vya Uvunaji

Mazao ambayo yatahitaji vibali vya uvunaji ni uvunaji mbao, magogo, kongowele na mianzi. Kabla ya kuvuna jamii yeyote ya miti iliyoorodheshwa, lazima tathmini ifanyike ili kubaini kiasi kilichopo na mpango wa uvunaji utatayarishwa. Tathmini ya kina itafanyika kufuatana na mwongozo wa Tathmini Shirikishi ya rasilimali za misitu wa Idara ya Misitu na Nyuki katika Wizara ya Maliasili na Utalii. Taarifa za Tathmini shirikishi zitaambatanishwa katika mpango huu. Tathmini shirikishi haitafanyika katika eneo lililotengwa kwa ajili ya kutokuvuna, eneo ambalo uvunaji hautafanyika (maeneo ya 10% katika misitu).

Mpango wa uvunaji utaelezea namna kiwango cha uvunaji kilivyopatikana kutokana na matokeo ya tathmini na utabainisha ni kwa namna gani kiwango hicho ni endelevu. Mpango wa uvunaji ni lazima upitishwe na kamati ya maliasili na kuambatanishwa katika mpango huu.

Hakuna jamii yeyote ya miti itavunwa pasipo uendelevu, mbali na jamii za miti zilizoorodheshwa katika kipengele 2.2.5 juu hakuna jamii yeyote ya miti itavunwa kwa biashara katika kipindi chote cha utekelezaji wa mpango. Kama Kijiji cha Nanjirinji A kitahitaji

Mpango wa Usimamizi Msitu wa Kijiji cha Nanjirinji A

kuruhusu uvunaji wa jamii ambazo hazikuorodheshwa katika mpango huu, itabidi kijiji kiandike barua ya maombi ya kuvuna kwa Afisa Misitu wa Wilaya. Baada ya kupata kibali cha maandishi toka kwa Afisa Misitu wa Wilaya uvunaji utafanyika. Tathmini ya kina na mpango wa uvunaji kwa ajili ya jamii hizo bado utahitajika.

Taarifa ya tathmini shirikishi ya Msitu wa Mbumbila B(hekta 18,963)

Kiasi cha Kuvuna Kiendeleu katika Msitu	Miti ya Kati (Idadi)	Miti MiKubwa (Idadi)	Kiasi cha Kuvuna Kiendeleu katika Msitu kwa Kipindi cha Miaka 5 (m3)	Kiasi cha Kuvuna Kiendeleu katika Msitu kwa mwaka (m3)
Mchenga	4317	0	6484	1296.832
Mpingo	1096	253	541	108.1062
Msenjele	986	0	1165	233.0914
Mlondondo	3144	0	3915	783.0567
Mninga jangwa	2517	0	3457	691.4844
Mninga bonde	106	0	199	39.89202
Mkongo	252	0	565	112.9283
Mgelegele	101	0	214	42.7334
Mwembeti	391	0	885	177.0077
Mpangapanga	142	0	259	51.77093
Msufi pori	240	0	756	151.1334
Mgongo	3144	0	7085	1416.964
Miombo	31	0	36	7.17901

Taarifa ya tathmini shirikishi ya Msitu wa Mbumbila A(hekta 61,273.7)

Miti Tathimini	iliyofanyiwa	Miti ya Kati (Idadi)	Miti miKubwa (Idadi)	Kiasi cha Kuvuna Kiendeleu katika Msitu kwa Kipindi cha Miaka 5 (m3)
Mpingo	(<i>Dalbergia melanoxylon</i>)	4949	2065	6192
Mnidu	(<i>Cordyala africana</i>)	3478	0	3478
Mpangapanga	(<i>Millettia stuhlmannii</i>)	12065	0	12065
Msenjele	(<i>Acacia nigrescens</i>)	11687	328	12015
Mwembeti		841	0	841
Mtondoro	(<i>Julbernardia globiflora</i>)	229	0	229
Mkongo	(<i>Afzelia quanzensis</i>)	2549	0	2549
Mninga	Jangwa (<i>Pterocarpus angolensis</i>)	6779	0	6779
Mtanga	(<i>Albizia spp.</i>)	405	0	405
Mninga	Bonde(<i>Pterocarpus holtzii</i>)	2861	0	2861
Mchenga	(<i>Brachystegia spiciformis</i>)	77	0	125
Msufi	Pori(<i>Bombax rhodognaphalon</i>)	2256	0	2256
Mlondondo	(<i>Exoderis stuhlmannii</i>)	6393	0	6393

3.4.1 Utaratibu wa Kupata Leseni ya Uvunaji Miti ya Mbao.

Utaratibu huu utahusisha miti yote iliyoorodheshwa katika kipengele 2.2.5 juu au iliyofanyiwa tathimini na kuandaliwa mpango wa uvunaji endelevu.

1. Uvunaji utafanyika kwa kufuata Mwongozo wa uvunaji katika misitu ya vijiji wa mwaka 2013 uliotolewa na Wizara ya Malaisili na Utalii. Mtu yeyote anayetaka kuvuna mazao ya misitu toka Msitu wa Kijiji lazima kwanza aandike barua ya maombi kijijini na aonyeshe aina na kiasi anachotarajia kuvuna. Pia atajaza fomu ya Maombi ya uvunaji na lazima awe amekidhi mashariti ya Kuwa mfanyabiashara wa mazao ya Misitu kwa mujibu wa Sheria na Taratibu za uvunaji.
2. Kamati ya Maliasili itajadili na kupitisha ombi hilo endapo itaridhia kufuatana na matakwa ya mpango wa usimamizi na mpango wa uvunaji. Kama mpango wa uvunaji haujaandaliwa kibali hakitatolewa na uvunaji hauruhusiwi.
3. Kama bei haijaainishwa katika mpango wa uvunaji, Kamati ya Maliasili itapanga bei ya kuvuna mazao ya misitu na bei hizo kupitishwa na Serikali ya Kijiji lakini bei itakayopangwa isiwe chini ya kiwango kilichowekwa na Serikali kwa mujibu wa Sheria ya Misitu Namba 14 ya Mwaka 2002 .

4. Kamati ya Maliasili wakishirikiana na Serikali ya Kijiji pamoja na Afisa Misitu wa Wilaya watapanga bei ya mabaki yaliyoachwa Msituni baada ya uvunaji.
5. Mwombaji atalipa gharama za leseni kwa Kamati ya Maliasili na kupatiwa stakabadhi halali ya malipo.
6. Mwombaji atawasilisha stakabadhi ya malipo kwa Afisa Misitu wa Wilaya ambaye atampatia leseni ya kuingia msituni na kuvuna zao lililokubaliwa.
7. Wanakijiji wa Kijiji cha Nanjirinji A watakaohitaji mbao kwa ajili ya ujenzi watalipia asilimia 10 ya bei iliyoelekezwa na Serikali kwa kila mita moja ya ujazo na itafanyiwa marekebisha wakati wa mapitio ya mpango wa usimamizi wa Msitu. Fursa hii ni kwa ajili ya ujenzi wa nyumba Kijijini Nanjirinji A. Kamati ya maliasili itasimamia na kukadiria kiasi cha mbao kitakachohitajika kwa ajili ya ujenzi na kukakua nyaraka za kiwanja pamoja na ujenzi kwa wale watakaotuma maombi ya kujenga nyumba.
8. Mwombaji atarudi tena kijijini na kuwasilisha leseni kijijini, Kamati ya Maliasili itamwonyesha eneo la kuvuna mazao ya misitu anayoyahitaji.
9. Baada ya kuvuna magogo yote yaliyokatwa na visiki yatagongwa nyundo ya kijiji.
10. Mwisho mwombaji lazima apate kibali cha kusafirishia toka kwa Afisa Misitu wa Wilaya ili aweze kusafirisha mazao yake bila usumbufu nje ya Wilaya. Kibali hiki hutolewa bure na lazima kiwasilishwe kwa Afisa Mtendaji wa Kijiji ambaye ataweka kumbukumbu ya nambari ya kibali kabla mzigo haujatolewa kijijini.
11. Utaratibu huu utafuatwa kwa ununuzi wa mabaki ya magogo, vilingu na mazao mengine ya misitu yatakayovunwa kibiashara.

3.4.2 Mazao Mengine ya Misitu Yatakayokatiwa Leseni

Mazao mengine yatalipiwa ushuru sawa na sheria ndogo ya kijiji husika ila ushuru huo usizidi viwango vya sheria Mama ya Misitu.

3.5 Matumizi Yasiyoruhusiwa ndani ya Msitu

- Kilimo ndani ya msitu.
- Malisho ya mifugo ndani ya msitu.
- Makazi ndani ya msitu.
- Uvunaji wa miti ya mbao ambayo haijaorodheshwa katika kipengele 2.2.5 juu au miti ambayo haijatengenezwa mpango wa uvunaji.
- Uvunaji katika eneo la hifadhi au katika maeneo muhimu ya vyanzo vya maji, kimila na jadi.
- Kuchoma moto ovyo.
- Uanzishwaji wa njia mpya zisizo rasimi ndani ya msitu.
- Uzalishaji mkaa.
- Uchimbaji mdogo wa madini.

SURA YA NNE

4: HAKI, MANUFAA NA MAJUKUMU YA WADAU

Msitu wa kijiji cha Nanjirinji A una wadau wafuatao; *Serikali ya Kijiji, Halmashauri ya Wilaya ya Kilwa, Serikali kuu na wadau wengine*. Majukumu ya kila mdau yameelezwa kama ifuatavyo:

4.1 Kijiji

4.1.1 Haki

- Kumiliki na kutunza msitu wa Kijiji.
- Kukamata, kupiga faini au kumshitaki mtu yeyote anayeenda kinyume na sheria ndogo za kijiji zilizopitishwa na mpango huu.
- Kutumia rasilimali kama ilivyobainishwa katika mpango wa Usimamizi wa Msitu.
- Kukusanya na kutumia ushuru na mapato mengine yatokanayo na mazao ya misitu katika shughuli za maendeleo ya jamii na hivyo kuboresha hali za maisha ya wanajamii.
- Kufanya maamuzi juu ya usimamizi na matumizi ya msitu.

4.1.2 Manufaa

- Kutumia mazao ya misitu bila mashariti magumu kama ilivyoainishwa katika mpango kwa kufuata Mpango huu.
- Kutumia miti na mbao kwa ajili ya ujenzi na ukarabaji wa huduma za jamii kijijini.
- Mapato yatokanayo na faini na ushuru wa mazao ya misitu ni mali ya kijiji ingawa kunaweza kuwa na makubaliano ambapo Halmashauri ya Wilaya itapata gawio fulani kutokana na huduma za uwezesaji kama ilivyobainishwa katika kipengele 7.2.
- Kupata mafunzo ya kitaalam katika masuala mbalimbali ya usimamizi misitu na kuboresha maisha ya jamii.

4.1.3 Majukumu ya Serikali ya Kijiji

- Msimamizi mkuu wa shughuli zote za utunzaji wa msitu.
- Kuthibiti mapato na matumizi yote yatokanayo na msitu.
- Kutatua migogoro inayohusiana na misitu pale inapojitokeza na kupeleka matatizo hayo ngazi ya Halmashauri ya Wilaya pale yanaposhindikana kutatua.
- Kudhibiti uvunjwaji wa sheria.
- Kuhakiki vibali vyote vilivyotolewa na Kamati ya Maliasili.
- Kupokea taarifa za uharibifu wa msitu toka Kamati ya Maliasili na wanakijiji kwa ujumla na kuzifanyia kazi.
- Kujadili na kupitisha mipangokazi ya mwaka ya Msitu wa Kijiji iliyoandaliwa na kamati ya Maliasili.
- Kujadili na kuidhinisha matumizi yote ya fedha kwa kamati ya Maliasili, doria na wajumbe wa serikali ya kijiji kwa ajili ya shughuli za msitu.

4.1.4 Majukumu ya Kamati ya Maliasili

Kamati ya Maliasili ina majukumu yafuatayo:

- Kuratibu shughuli zote za msitu kama vile; upandaji miti ya asili kama utahitajika, ukusanyaji wa mazao ya misitu na kutunza kumbukumbu za msitu.
- Kutoa vibali vya uvunaji wa mazao ya misitu.
- Kuhakikisha doria imefanyika kila mara na kwa uhakika.
- Kuandaa mpango wa kazi wa mwaka wa shughuli za msitu.
- Kutathmini rasilimali za misitu na kutengeneza mpango wa uvunaji.
- Kutoa taarifa za maendeleo na uharibifu wa msitu kwa serikali ya kijiji.
- Kusimamia na kufuatilia uvunaji.
- Kuratibu shughuli zote zinazofanyika msituni.
- Kupendekeza na kusimamia sheria ndogo ikiwemo kuzirekebisha inapohitajika.
- Kuijulisha jamii juu ya matukio katika Msitu wa Kijiji na maeneo yanayozunguka.
- Kuelimisha jamii juu ya mabadiliko ya miongozo mbalimbali ya utunzaji misitu.
- Kutoa taarifa ya robo, nusu na mwaka juu ya utekelezaji wa shughuli za usimamizi wa misitu kwa Afisa Misitu wa Wilaya.
- Kutoa taarifa ya robo mwaka kwa Halmashauri ili kuendana na utaratibu mpya wa kuweka kumbukumbu. Utaratibu huu unajulikana kwa kitalaam kama NAFOBEDA.

4.1.4.1 Mwenyekiti wa Kamati ya Maliasili

- Kusimamia shughuli zote za Kamati ya Maliasili ikiwa ni pamoja na vikao
- Kuitisha mikutano ya Kamati
- Kuwa msemaji mkuu wa Kamati
- Kusaini Mihtasari yote ya vikao vya Kamati
- Kuhakikisha kuwa Katibu anaweka kumbukumbu sahihi kuhusu vibali, mipango kazi, taarifa za mrejesho, mapato, doria na faini
- Kuhakikisha kuwa taarifa zinaifikia Serikali ya Kijiji

4.1.4.2 Katibu wa Kamati ya Maliasili

- Kuweka kumbukumbu za Kamati
- Kuandaa agenda za mikutano
- Kuandika mihtasari ya vikao vinavyofanywa na Kamati
- Kutoa taarifa za Kamati kwenye Serikali ya Kijiji
- Kutoa vibali vya uvunaji baada ya kupitishwa na Serikali ya Kijiji
- Kuratibu shughuli za doria
- Kuwaalika wajumbe kwenye mikutano baada ya kuwasiliana na Mwenyekiti wa Kamati
- Kutekeleza shughuli nyingine zozote atakazo agizwa na Kamati kupitia Mwenyekiti.

4.1.4.3 Muweka Hazina wa Kamati ya Maliasili

- Kuweka vitabu vya kumbukumbu vya fedha za Kamati
- Kuandaa na kuwasilisha taarifa za mapato na matumizi kwa Kamati ya Mailiasili kila mwezi
- Kupokea mapato yanayotokana na mazao ya msitu na kutoa stakabadhi

4.1.5 Majukumu ya Wanakijiji

- Kuzuia uharibifu wowote utakaojitokeza katika msitu kama vile uhomaji moto na uvunaji holela wa mazao ya misitu.
- Kutoa taarifa ya uharibifu wa aina yeyote utakaofanyika ndani ya msitu kwa Kamati ya Maliasili na serikali ya Kijiji.
- Kushiriki katika shughuli zote za kuboresha msitu.
- Kupitia na kuidhinisha sheria ndogo zilizopendekezwa na Kamati ya Maliasili.
- Kushiriki katika kulinda msitu na kutoa msaada kwa timu ya doria mara kwa mara.

4.2 Halmashauri ya Wilaya

4.2.1 Haki

- Kupokea taarifa zote juu ya utekelezaji wa shughuli za usimamizi wa msitu.
- Kukagua vitabu vya mapato na matumizi na kuchukua hatua zinazotakiwa kama italazimu.
- Kurudisha mamlaka ya usimamizi wa msitu chini ya Halmashauri ya Wilaya kama kijiji kitashindwa kuusimamia ipasavyo.

4.2.2 Manufaa

- Kupungua kwa gharama za usimamizi wa misitu.
- Kuboreka kwa usimamizi wa misitu.
- Kupungua kwa migogoro na migongano inayohusiana na matumizi ya misitu kati ya Halmashauri ya Wilaya na jamii.

4.2.3 Majukumu

- Kutoa watalaam kwa ajili ya shughuli za msitu pale inapohitajika.
- Kusaidia kutafuta soko la mazao ya misitu.
- Kusimamia na kutatua migogoro ambayo iko juu ya uwezo wa serikali ya kijiji.
- Kuongoza zoezi la kubaini fursa na vikwazo katika kipindi cha kwanza na cha mwisho cha mpango huu.
- Kuingilia kati kama kuna jambo au shughuli yeyote imefanyika kinyume cha utaratibu wa mpango huu au kinyume cha sheria.

4.3 Serikali Kuu

4.3.1 Manufaa

- Kutoa watalaam washauri pale wanapohitajika.
- Kutoa miongozo mbalimbali inayohusu usimamizi misitu.

4.3.2 Majukumu

- Kutoa wataalam kwa ajili ya shughuli za msitu pale inapohitajika.
- Kusaidia kutafuta soko la mazao ya misitu.
- Kusimamia na kutatua migogoro ambayo iko juu ya uwezo wa serikali ya kijiji.
- Kuongoza zoezi la kubaini fursa na vikwazo katika kipindi cha kwanza na cha mwisho cha mpango huu.
- Kuingilia kati kama kuna jambo au shughuli yeyote imefanyika kinyume cha utaratibu wa mpango kazi.

SURA YA TANO

5: SHUGHULI ZA KUENDELEZA NA KUTUNZA MSITU

Mikakati ya jumla ya kutunza na kuendeleza misitu pamoja narasilimali zake imewekwa bayana. Mambo yatakayoangaliwa, ni utunzaji wa misitu hii ili isiharibiwe dhidi ya kilimo na moto. Ulinzi wa msitu, kinga na uthibiti wa moto pamoja na mpango wa matumizi endelevu wa mazao ya msitu utazingatiwa.

5.1 Mikakati ya Jumla ya Kuendeleza Msitu

Katika kuendeleza msitu, mikakati ifuatayo imewekwa;

- Kuthibiti uchomaji moto ovyo msituni.
- Kuthibiti malisho ya mifugo msituni
- Kufanya doria za mara kwa mara ili kuthibiti uvunaji holela na uharibifu mwingine wa msitu.
- Kusafisha mipaka ya msitu.
- Kuelimisha jamii juu ya faida za misitu na madhara ya moto.
- Kusimamia utekelezaji wa sheria ndogo za misitu.

5.2 Ulinzi wa Msitu

Usimamizi wa Msitu wa Kijiji utakuwa chini ya Serikali ya Kijiji na utatunzwa na wanajamii wote.

5.2.1 Ushirikishwaji wa Jamii katika Ulinzi wa Msitu

Msitu utalindwa na wanajamii wote wanaozunguka/wanaopakana na msitu. Kila mtu atatoa taarifa kwa uongozi wa Kijiji au Kamati ya Maliasili au kikosi cha doria pale anapooona uharibifu katika msitu. Kamati ya maliasili itaratibu na kusimamia shughuli za doria.

5.2.2 Walinzi wa Doria

Kutakuwa na timu ya doria itakayochaguliwa na Mkutano Mkuu wa kijiji ambayo itakuwa na jukumu la kufanya doria za mara kwa mara katika msitu wa jamii. Kikosi cha doria kitakuwa kama ifuatavyo:-

- Kamanda mmoja wa kikosi
- Wajumbe wawili wa Kamati ya Maliasili.
- Wanajamii watatu wenye uelewa wa masuala ya misitu

Doria inaweza kuwa ya wanakikosi wawili hadi sitana kila doria lazima awepo mjumbe mmoja wa kamati ya maliasilina mwanajamii mmoja. Kikosi cha doria kitaweka kumbukumbu zote za doria katika kitabu cha doria na kitatoa taarifa za matukio kwa kamati ya maliasili baada ya doria. Doria itafanyika angalau mara moja kwa wiki. Wanadoria watalipwa posho kutokana na makubaliano yatakayofanyika na Kijiji.

Kikosi cha doria kitachaguliwa na mkutano mkuu wa kijiji. Kamanda wa kikosi cha doria atakuwa na sifa zifuatazo; mtu shupavu ambaye ni mwaminifu. Wanakikosi watabadilishwa na mkutano mkuu wa kijiji kila baada ya miezi sita au wakati wowote inapobidi kufanya hivyo.

Wanakikosi cha doria watakaobainika kutokuwa waaminifu watafukuzwa mara moja na wengine watachaguliwa kujaza nafasi zao.

5.3 Kuzuia Moto

Kamati ya maliasili ya kijiji na jamii kwa ujumla watashiriki katika zoezi la kuzuia moto kwa kutumia njia mbali mbali kama vile zoezi la kubabua, kusafisha mpaka wa msitu na kutengeneza barabara za moto. Kamati ya maliasili itaamua wapi barabara za moto zipite baada ya kupata ushauri toka kwa Afisa Msitu wa Wilaya. Ubabuaji moto ni hatua mojawapo muhimu katika kuthibiti moto na hili ni jukumu la kamati ya maliasili na wanajamii kwa ujumla. Zoezi la ubabuaji na usafishaji wa barabara za moto ni kazi ngumu inayohitaji fedha toka vyanzo mbalimbali.

5.4 Kurudisha hali ya Msitu

5.4.1 Kutokana na Machipukizi (Uoto wa asili)

Njia hii hutegemea miche iliyoota yenyewe kutokana na mbegu, mashina au mizizi ya miti iliyovunwa.

5.4.2 Upandaji wa miti kwenye maeneo yaliyo wazi

Maeneo yote yaliyo wazi ndani ya msitu ambayo yanaonekana ni vigumu uoto wa asili kujaza yatapandwa miti inayokubaliana na mazingira hayo hasa ile iliyokuwepo lakini ikaadimika kutokana na matukio ya moto ya mara kwa mara na uvunaji holela uliokuwa ukifanyika kipindi cha nyuma.

5.4.3 Palizi kwenye maeneo yaliyopandwa miti

Palizi ya kisahani itafanyika mara moja kwa mwaka ili kuhakisha miche iliyopandwa haisongwi na majani au mimea mingine.

SURA YA SITA

6: MAPATO NA USIMAMIZI WA MAZAO YA MSITU

6.1 Vyanzo vya Mapato

Kutakuwa na vyanzo vya mapato vifuatavyo toka msitu wa jamii:

- Mauzo ya magogo
- Ushuru
- Ada za vikundi vilivyoko mafunzoni, shughuli za utafiti na utalii
- Faini za wahalifu
- Na Mengineyo

6.2 Mgawanyo wa Mapato kwa Wadau

Mgawanyo wa mapato yatoکانayo na mazao ya msitu utakuwa kati ya serikali ya kijiji na Halmashauri ya Wilaya. Mgawanyo huu utazingatia nani mwenye majukumu makubwa zaidi katika kutunza na kuendeleza msitu. Halmashauri ya wilaya watapewa asilimia 10 ya mapato ya msitu, kamati ya maliasili asilimia 40 na Serikali ya kijiji asilimia 50. Kila mwaka Serikali ya kijiji itatoa kiasi fulani cha mapato yatoکانayo na rasilimali za msitu kwa Halmashauri ya Wilaya kulingana na huduma ambazo Halmashauri imetoa.

6.3 Matumizi ya Mapato

Mapato yatoکانayo na msitu yataelekezwa katika shughuli za;

- Kuendeleza shughuli za msitu zilizopangwa katika mpango kazi wa mwaka.
- Mapato yatakayobaki yatapelekwa kwa serikali ya kijiji ili yatumike katika shughuli za jamii.

Matumizi halali ya mapato yatoکانayo na msitu wa jamii ni:

- Kulipa motisha (posho) kwa doria.
- Vifaa muhimu kwa ajili ya kuendeleza shughuli za msitu kama ilivyobainishwa katika mpango kazi wa mwaka.
- Matumizi mengine ya ziada ya kuendeleza msitu yaliyoidhinishwa na Serikali ya Kijiji.
- Ununuzi wa vitabu kwa ajili ya kutunzia kumbukumbu za shughuli za msitu.
- Kuchangia katika shughuli za maendeleo kijijini.
- Asilimia 40 ya mapato yatakuwa kwa ajili ya shughuli za usimamizi wa msitu chini ya Kamati ya Maliasili ya Kijiji.

6.4 Ukusanyaji na Utunzaji wa Fedha

Fedha zote zitatunzwa benki isipokuwa kwa fedha chache kwa ajili ya matumizi madogodogo. Pesa ndogondogo haitakiwi kuzidi shilingi 2,000,000/= . Kutakuwa na akaunti benki itakayofunguliwa kwa jina la Kamati ya Maliasili Nanjirinji A. Kutakuwa na watia sahihi wanne; Afisa Mtendaji wa Kijiji (A), Mjumbe mmoja wa Kamati ya Mipango ya Kijiji (A), Mwenyekiti (B) na mweka Hazina (B) wa Kamati ya Maliasili ya kijiji. Mtia sahihi mmoja wa A na mmoja wa B watahitajika kuchukua pesa toka benki.

6.4.1 Vitabu Muhimu vya Kutunza Kumbukumbu Vinavyotakiwa

Mweka Hazina wa Kamati ya Maliasili atakuwa na jukumu la kutunza vitabu vya kumbukumbu. Vitabu vinatakiwa kuwa tayari kwa ukaguzi wakati wowote na vitakaguliwa na;

- Kamati ya fedha na mipango ya serikali ya kijiji.
- Mkaguzi wa ndani wa Halmashauri ya Wilaya.
- Wawezeshaji wa Mipango ya Usimamizi Msitu.

Vitabu vitakavyokaguliwa ni;

- Jalada la kumbukumbu/muhitasari wa vikao.
- Kitabu cha kumbukumbu za doria kinachoonyesha tarehe ya doria, njia iliyotumika kama kuna wahalifu waliokamatwa na dalili zozote za kuwepo kwa uharibifu wa msitu.
- Kitabu cha kumbukumbu za uhalifu kinachoonyesha majina ya wahalifu faini zilizolipwa, tarehe na nambari ya stakabadhi.
- Vitabu vya vibali na leseni vinavyoonyesha nambari ya kibali, mpewaji, sababu ya kibali, kiasi cha mzigo, kiasi cha fedha, nambari ya stakabadhi, tarehe na jina la mwanakamati aliyesimamia.
- Kitabu cha stakabadhi za malipo yote yaliyofanyika kulingana na mpango huu.
- Kitabu cha matumizi madogo madogo kwa ajili ya kumbukumbu za matumizi ya pesa ambazo hazikuwekwa katika akaunti ya benki.

6.4.2 Taarifa ya Mapato na Matumizi

Kamati ya Maliasili itatoa taarifa ya Mapato na Matumizi kila mwezi kwa Serikali ya Kijiji. Pia kila baada ya miezi mitatu Serikali ya Kijiji itatoa taarifa za Kamati ya Maliasili katika mkutano mkuu wa kijiji ambapo Kamati ya Maliasili nayo inaweza kuwakilisha taarifa.

6.4.3 Kuwajibishwa

Mwanakamati au mwanakijiji yeyote atakayepatikana na kosa la kutumia vibaya fedha za msitu atawajibishwa na serikali ya kijiji au atashitakiwa katika Baraza la usuluishi la kata au Mahakama ya mwanzo. Mjumbe yeyote wa Kamati ya Maliasili atakayepatikana na kosa lazima ajiuzulu haraka na uchaguzi mpya utafanyika kumchagua mjumbe mwingine kuziba pengo hilo.

SURA YA SABA

7: UFUATILIAJI NA TATHIMINI

7.1 Ufuatiliaji

Serikali ya Kijiji itafuatilia shughuli zote zilizopangwa kulingana na mpango huu kila mwaka katika kipindi chote cha miaka mitano. Ufuatiliaji huu utahakikisha kuwa shughuli zote zimefanyika kulingana na mpango.

7.2 Tathimini ya Kati na ya Mwisho

Zoezi la kubaini fursa na vikwazo litafanyika ili kuelewa hali ya maendeleo kama ilivyobainishwa katika mpango huu. Zoezi hili litafanyika mwishoni mwa mwaka wa pili na mwishoni mwa kipindi cha miaka mitano.

UHALALI WA MPANGO

Mpango wa Usimamizi Msitu

Mpango huu wa Usimamizi Msitu wa Kijiji cha <Jina la Kijiji> umepitishwa na mkutano mkuu wa kijiji na kuidhinishwa na Afisa Msitu wa Wilaya. Sheria ndogo zilizoambatanishwa na mpango huu zimepitishwa na Mkutano mkuu wa Kijiji, Baraza la maendeleo la Kata na Baraza la madiwani.

Mpango huu unasisitiza kuwa ni jukumu la wanakijiji wa <Jina la Kijiji>kutunza, kusimamia, kutumia kiendelevu na kuendeleza msitu wao kufuatana na malengo ya mpango wa Usimamizi msitu.

Marekebisho ya Mpango

Jamii ya kijiji cha <Jina la Kijiji> itafanya marekebisho ya jambo lolote katika mpango huu, wataomba ushauri kwa Afisa Msitu wa Wilaya ambaye atashauri na kutoa maoni juu ya marekebisho hayo. Marekebisho hayo yakikubaliwa yatatiwa saina na yataambatanishwa katika mpango huu. Kwa madhumuni ya ufanisi wa haraka wa marekebisho hayo, Afisa misitu wa Wilaya anaweza kutia sahihi kwa niaba ya Halmashauri ya Wilaya.

Mpango huu wa usimamizi wa msitu wa kijiji cha <Jina la Kijiji>umesainiwa na:

Mwenyekiti wa Kijiji

Mwenyekiti Kamati ya Maliasili

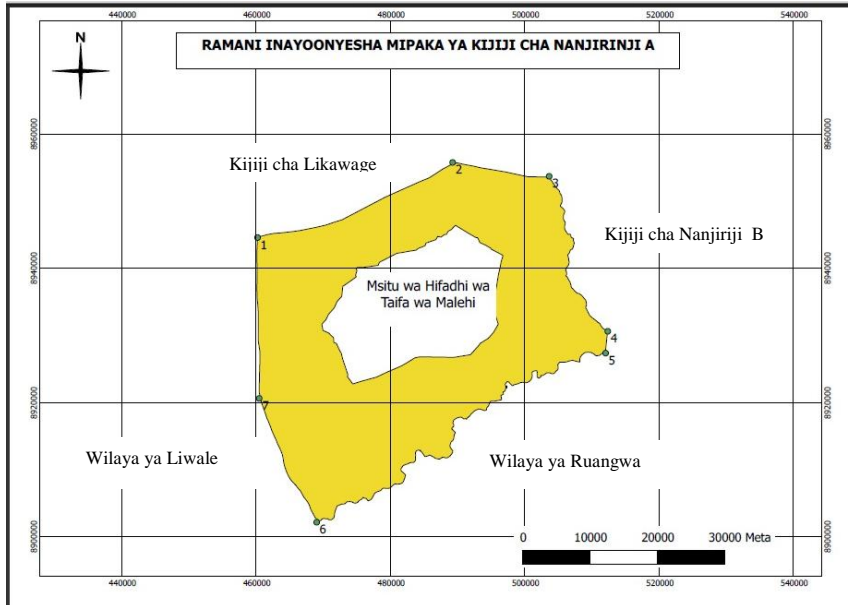

Afisa Msitu wa Wilaya

VIAMBATISHO

KIAMBATISHO A : RAMANI ZA KIJJI NA MSITU

1. Ramani inayoonyesha Mipaka ya Kijiji

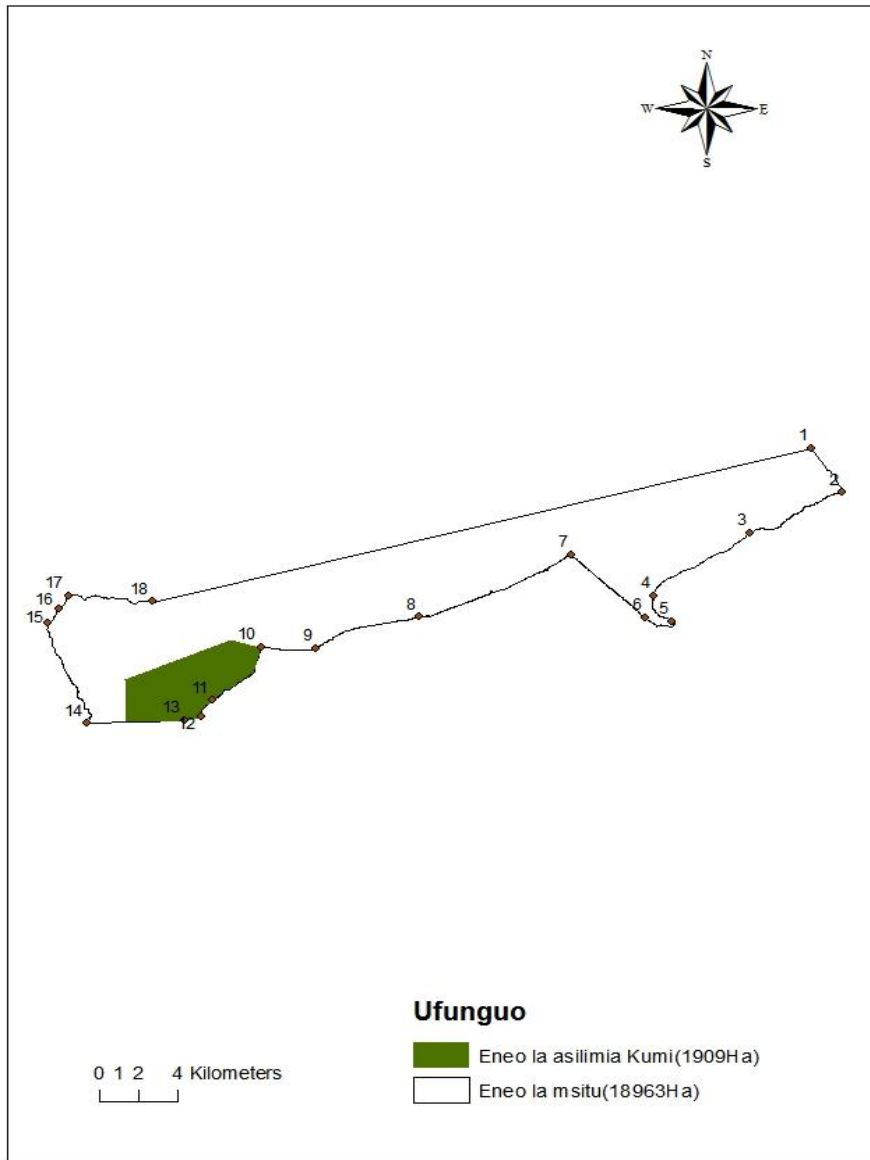

Ramani hapo juu inayoonyesha mipaka ya Kijiji cha Nanjirinji A. Vijiji vinavyopakana na Nanjirinji A vimeonyeshwa, Vipimo vya GPS (UTM37L : Arc 1960 37S) katika mipaka ni kama ifuatavyo;

Namba	Nambari ya utambulisho	E (m)	N (m)
1		460235	8944693
2		489197	8955881
3		503638	8953739
4		512367	8930728
5		512049	8927395
6		468963	8902281
7		460631	8920769

2. Ramani inayoonyesha Mipaka ya Msitu wa Mbumbila B

Msitu wa hifadhi wa Kijiji cha Nanjirinji A

Ramani hapo juu inayoonyesha mipaka ya Msitu wa Kijiji cha Njanjirinji A. Eneo linaloonekana jeusi ni eneo ambapo uvunaji hauruhusiwi kabisa. Na pia msitu una baadhi ya maeneo yenye Misitu ya ukanda wa pwani ambayo kwenye ramani hajaonyeshwa, Vipimo vya GPS (WGS84: 37S) katika mipaka ni kama ifuatavyo;

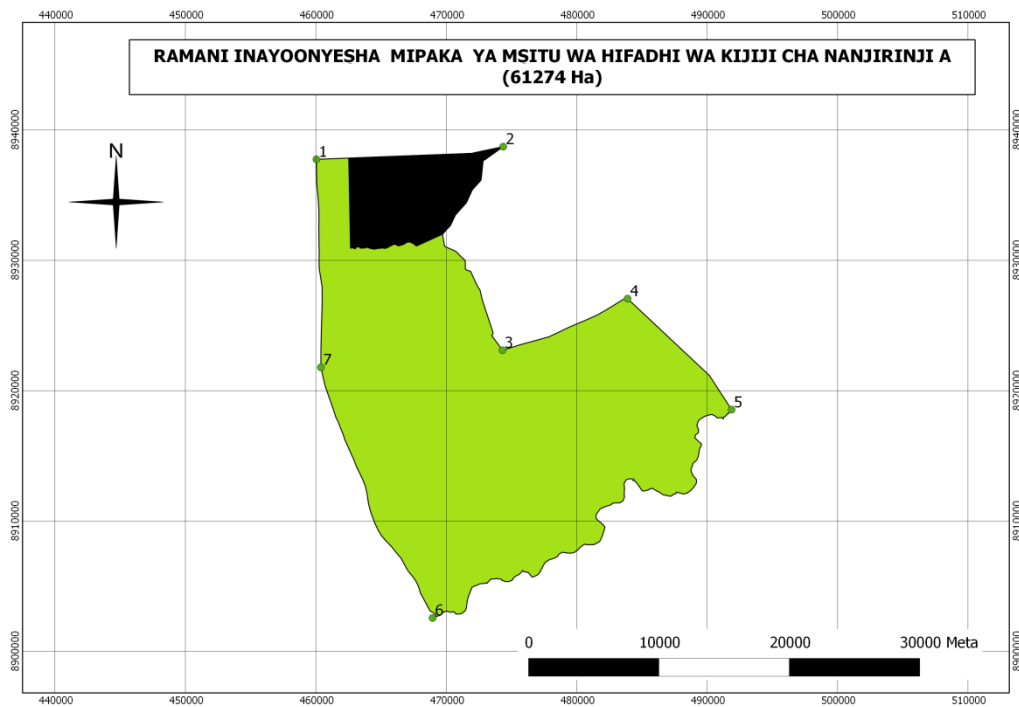
Namba	Nambari ya utambulisho	E (m)	N (m)
1.		470593	8944817
2.		505453	8950846
3.		500763	8948594
4.		495830	8945091
5.		496765	8943378

Mpango wa Usimamizi Msitu wa Kijiji cha Nanjirinji A

Namba	Nambari ya utambulisho	E (m)	N (m)
6.		495435	8943874
7.		491608	8947383
8.		483897	8943916
9.		478596	8942176
10.		475781	8942057
11.		473341	8939284
12.		472758	8938380
13.		471935	8938206
14.		466924	8938014
15.		464931	8943561
16.		465492	8944364
17.		466831	8944912
18.		470289	8944794

3. RAMANI INAYOONYESHA MIPAKA YA MSITU WA MBUMBILA B

KIAMBATISHO B : MPANGO WA UTEKELEZAJI

Kila mwaka kamati ya maliasili ya kijiji ni lazima iandae mpango kazi kwa mwaka unaofuata.

Kazi za Kila Mwaka

- Doria za mara kwa mara
- Kubabua moto
- Kusimamia matumizi ya sheria ndogo (Serikali ya Kijiji)
- Kuweka kinga za moto (Kamati ya Maliasili)
- Kuweka barabara za moto (Wanajamii/Kamati ya Maliasili)
- Ulinzi wa Msitu (jamii nzima)
- Kukusanya mapato yatokanayo na mazao ya misitu (Kamati ya maliasili)

Kazi za Mwaka wa Kwanza

- Kubabua moto au kusafisha mipaka kuzunguka msitu (Jamii na Kamati ya maliasili)
- Kujenga kituo cha ukaguzi wa mazao ya misitu (Kamati ya maliasili)
- Doria za mara kwa mara
- Kusimamia matumizi ya sheria ndogo (Serikali ya Kijiji)
- Kuweka kinga za moto (Kamati ya maliasili)
- Ulinzi wa Msitu (jamii nzima)
- Kukusanya mapato yatokanayo na mazao ya misitu (Kamati ya maliasili)
- Kuweka mabango ya kupiga vita vitendo haramu na kuonyesha msitu.

Kazi za Mwaka wa Pili

- Doria za mara kwa mara
- Kubabua
- Kusimamia matumizi ya sheria ndogo (Serikali ya Kijiji)
- Kuweka kinga za moto (Kamati ya maliasili)
- Kuweka barabara za moto (Wanajamii/Kamati ya Maliasili)
- Ulinzi wa Msitu (jamii nzima)
- Kukusanya mapato yatokanayo na mazao ya misitu (Kamati ya maliasili)

KIAMBATISHO C: VIWANGO VYA USHURU

Shughuli zifuatazo zitatozwa ushuru kwa Serikali ya Kijiji kwa kufuata Sheria ndogo za Kijiji kama ifuatavyo;

- Kufanya mafunzo ndani ya msitu kwa wageni kutoka nje ya nchi ni shilingi zisizopungua 50,000/= kwa kundi lisilozidi watu 20 kwa kila siku, na kwa wageni wa ndani ni shilingi zisizopungua 25,000/= zitalipwa kwa kundi lisilozidi watu 20 kwa kila siku. Wanafunzi wa shule za msingi na Sekondari hawatatozwa ushuru, wataruhusiwa kufanya mafunzo ndani ya msitu bure.

- Kufanya utafiti, ada itakayolipwa ni shilingi zisizopungua 15,000/= kwa siku kwa kila mtu mmoja na nakala ya taarifa ya utafiti itolewe kijijini, watakaowaongoza watalipwa kiasi kisichopungua 10,000/= kwa siku kwa kila mwongozaji mmoja.
- Kufanya utalii ndani ya msitu ni shilingi zisizopungua 20,000/= kwa kila mgeni kutoka nje ya nchi, Waongozaji watalipwa kiasi kisichopungua Shs. 10,000/= kila mmoja kwa siku moja. Wageni wa ndani ni Shilingi zisizopungua 2,000/= kwa kila mtalii mmoja. Waongozaji watalipwa kiasi kisichopungua Shs. 5,000/= kila mmoja kwa siku moja.

KIAMBATISHO D: SHERIA NDOGO

SHERIA YA SERIKALI ZA MITAA MAMLAKA ZA WILAYA

(SURA 287)

SHERIA NDOGO

Zimetungwa chini ya kifungu cha 168

SHERIA NDOGO ZA KUTUNZA NA KUSIMAMIA RASILIMALI ZA MSITU WA HIFADHI WA KIJIKI CHA NANJIRINJI A

Jina la Sheria	1	Sheria hizi zitaitwa sheria ndogo za kutunza, kusimamia na kutumia Rasilimali za misitu ya kijiji cha Nanjirinji A.
Tarehe ya kuanza kutumika	2	Sheria hizi zitaanza kutumika tarehe 27 mwezi 08 mwaka 2012 siku mbayo zimepitishwa na Baraza la Madiwani la Halmashauri ya Wilaya Kilwa
Tafsiri	3	“Msitu wa kijiji” maana yake ni eneo la msitu lililotengwa na Kijiji lenye miti na uoto mwingine wa asili linalomilikiwa na Kijiji cha Nanjirinji A.

“Mpango wa Usimamizi wa Misitu” maana yake ni kabrasha lenye maelezo ya namna jamii ya kijiji cha Nanjirinji A kitakavyo kuwa kina tunza, kusimamia na kutumia rasilimali za misitu.

“Halmashauri ya kijiji” maana yake ni zaidi ya wajumbe 25 wa Serikali ya Kijiji cha Nanjirinji A.

“Mkutano Mkuu wa kijiji” maana yake ni mkutano wa

Wananchi wote wa Kijiji cha Nanjirinji A, wenye Mamlaka na maamuzi ya mwisho katika kijiji cha Nanjirinji A. Ni kikao cha Kijiji kinachohudhuriwa na Wanakijiji wote wenye akili timamu na wenye umri usiopungua miaka 18.

“Kamati ya Maliasili ya Kijiji” Maana yake ni kamati iliyochaguliwa na kuundwa na Serikali ya Kijiji na kupitishwa na Mkutano Mkuu wa Kijiji cha Nanjirinji A ambayo majukumu yake ni kusimamia na kuratibu shughuli zote zinazohusu misitu iliyopo ndani ya mipaka ya kijiji na maliasili nyingine zilizomo kwenye kijiji cha Nanjirinji A.

“Meneja wa msitu” maana yake ni Kamati ya Maliasili ambayo kazi yake ni kusimamia na kuratibu shughuli zote zinazohusu Misitu ya Kijiji cha Nanjirinji A.

“Mwanakijiji” Maana yake ni mtu yeyote aliyehandikishwa kwenye orodha ya wakazi wa Kijiji na pia anatambulika na Serikali ya Kijiji cha Nanjirinji A kuwa mwanakijiji wa kijiji cha Nanjirinji A

“Kijiji” maana yake ni Kijiji cha Nanjirinji A pamoja na Vitongoji vyake.

“Kiongozi” Mtu yeyote aliyepewa madaraka na mamlaka na kijiji ili awatumikie

“Mazao ya Msitu” Maana yake ni rasilimali zote zinazotoka msituni kama vile mbao, magogo, mianzi, majengo, fito, asali, uyoga, matundapori, mbogamboga, kuni, Nyasi, madawa ya asili, kamba, viazi pori, ukindu na miyaa.

4 **UTARATIBU WA JUMLA WA KUTUMIA MISITU NA MAZAO YA MSITU**

- I. Sheria ndogo hizi zitatumika kusimamia misitu yote ya kijiji na mingine itakayotengwa chini ya mpango wa usimamizi shirikishi.
- II. Watu ambao wanaruhusiwa kuingia katika msitu wa kijiji kwa shughuli mbalimbali za usimamizi kutokana na taratibu zilizokubalika ni wakazi wa Kijiji cha Nanjirinji A tu.

III. Watu wengine kutoka nje ya kijiji cha Nanjirinji A wataruhusiwa Kuingia ndani ya Msitu wa Kijiji kwa vibali maalum na endapo watakuwa na shughuli iliyokubalika.

IV. Kwa wale wanakijiji wasiojiweza ambao wanatambuliwa na Serikali ya Kijiji kama vile wagonjwa wa kudumu, Walemavu na Wazee watachukua mazao ya msitu yasiyo ya biashara bure bila kutozwa ushuru wa aina yeyote.

V. Kwa mazao yasiyo ya biashara ambayo ni kwa ajili ya matumizi ya nyumbani kama vile uyoga, matundapori, mbogamboga, kuni, Madawa na ukindu hapatakuwa na malipo ila kutakuwa na siku Maalum itakayo pangwa na Mkutano Mkuu wa Kijiji ya kukusanya mazao hayo, siku hiyo inaweza kubadilika kutokana na matakwa ya jamii.

Sheria ya Misitu 5
2002, Sura ya 283

Mazao yote ambayo ni kwa ajili ya biashara yatafunwa kwa

6 Vibali vitatolewa na kamati ya Maliasili ya Kijiji, katibu wa kamati ndie atakua mwandishi wa vibali, ikiwa hayupo mtu yeyote atakayependekezwa na kamati atafaa kuandika vibali hivyo. Vibali vyote vitakuwa vinagongwa Muhuri maalum uliothibitishwa na Serikali ya Kijiji.

7 (i) **Matumizi yafuatayo yataruhusiwa bila kibali wala ushuru**

- a) Njia za miguu za asili zinazopita msituni lakini si njia mpya.
- b) Kuokota kuni kavu kwa ajili ya matumizi ya nyumbani
- c) Uyoga, matunda, mbogapori na madawa ya asili kwa ajili ya matumizi ya nyumbani.

(ii) **Matumizi yaliyoruhusiwa kwa kibali maalum**

- a) Kutundika mizinga na urinaji wa asali
- b) Kuchimba mabwawa ya samaki sehemu zenye maji ndani ya msitu.
- c) Kutumia mazao ya misitu kwa ajili ya maendeleo ya huduma za jamii kama vile ukarabati/ujenzi wa shule, hospitali
- d) Kukata nyasi kwa ajili ya kulisha Mifugo
- e) Msumeno wa moto (chain saw) utaruhusiwa tu kwa kuangusha miti na kurengua/kurengeta magogo chini ya usimamizi wa kamati ya maliasili ya Kijiji. Misumeno itakayotumika lazima itambuliwe na Halmashauri ya Wilaya ya Kilwa kupitia kwa Afisa Misitu wa Wilaya.

(iii) **Matumizi yaliyoruhusiwa kwa kulipiwa ushuru/ada**

- a) Kuvuna miti kwa ajili ya majengo
- b) Kuwinda wanyamapori
- c) Kuwinda ndege
- d) Kuvuna magogo
- e) Kuingia ndani ya msitu kwa ajili ya kufanya utafiti wa mafunzo

au utalii.

- f) Kuvuna mazao yaliyotajwa hapo juu kwa ajili ya biashara

Kifungu kidogo cha (b) (c) utaratibu wa kuwinda wanyama pori na kuvuna magogo ni ule uliowekwa na Sheria ya Wanyama pori na Sheria ya Misitu.

(iv) Matumizi yasiyoruhusiwa ndani ya msitu Matumizi

- a. Kuchoma moto msitu
- b. Kukata na kupasua miti ya mbao iliyozuiliwa
- c. Kutega wanyamapori.
- d. Kuharibu uoto wa asili sehemu yeyote katika msitu
- e. Kurina asali kwa kutumia moto.
- f. Shughuli za kilimo
- g. Makazi ya watu
- h. Kuchoma mkaa.
- i. Kuchunga mifugo

(v) Matumizi mengine na Ushuru.

- (i) Kufanya mafunzo ndani ya msitu kwa wageni kutoka nje ya nchi ni shilingi zisizopungua 50,000/= kwa kundi lisilozidi watu 20 kwa kila siku, na kwa wageni wa ndani ni shilingi zisizopungua 25,000/= zitalipwa kwa kundi lisilozidi watu 20 kwa kila siku. Wanafunzi wa shule za msingi na Sekondari hawatatozwa ushuru, wataruhusiwa kufanya mafunzo ndani ya msitu bure.
- (ii) Kufanya utafiti, ada itakayolipwa ni shilingi zisizopungua 15,000/= kwa siku kwa kila mtu mmoja na nakala ya taarifa ya utafiti itolewe kijijini, watakaowaongoza watalipwa kiasi kisichopungua 10,000/= kwa siku kwa kila mwongozaji mmoja.
- (iii) Kufanya utalii ndani ya msitu ni shilingi zisizopungua 20,000/= kwa kila mgeni kutoka nje ya nchi, Waongozaji watalipwa kiasi kisichopungua Shs. 10,000/= kila mmoja kwa siku moja. Wageni wa ndani ni Shilingi zisizopungua 2,000/= kwa kila mtalii mmoja. Waongozaji watalipwa kiasi kisichopungua Shs. 5,000/= kila mmoja kwa siku moja.

8

VIWANGO VYA ADHABU NA FAINI

- a) Mtu yeyote atakaye patikana analima, anatega wanyama, anaweka makazi au anachoma misitu atalipa faini isiyopungua Shs. **50,000/=** au kifungo kisicho zidi miezi sita au vyotefaini na kifungo.
- b) Faini ya kukamatwa na magogo, mabao au nguzo bila kibali ni shilingi zisizozidi laki mbili (**200,000/=**)
- c) Mtu yeyote akipatikana anawinda wanyama au kuchoma mkaa ndani ya msitu bila ya kibali faini isiyopungua shilingi **50,000/=** itatozwa au kutumikia kifungo kisicho pungua miezi sita au vyote faini na kifungo.

- d) Mtu yeyote akipatikana anaondoa au kubadili alama za msitu zilizo wekwa atakuwa ametenda kosa na atalipa faini isiyopungua shilingi **100,000/=** au kutumikia kifungo kisichozidi miezi sita au vyote faini na kifungo.
- e) Mtu yeyote akipatikana anachimba mawe ndani ya msitu bila ya kibali atalipa faini isiyopungua shilingi **50,000/=** pamoja na kunyang'anywa mali au kifungo kisicho pungua miezi sita au vyote kwa pamoja faini na kifungo.
- f) Mtu yeyote akipatikana anabangua/kurina asali sehemu yeyote ndani ya eneo la msitu bila kibali atalipa faini isiyopungua shilingi **30,000/=** au kifungo kisicho pungua miezi sita au vyote faini na kifungo.
- g) Kuchunga mifugo kama ng'ombe, kondoo, punda na wengineo ndani ya msitu faini ni shilingi 10,000/= kwa kila mmoja, isipokua mbuzi itakuwa ni shilingi **1,000/=** kwa kila mmoja.
- h) Mwanakamati akipatikana na hatia ya kuhusika katika kukiuka mojawapo ya taratibu zilizowekwa na sheria hii faini yake ni kiasi kisichopungua shilingi **30,000/=** pamoja na kuvuliwa Uongozi au pamoja na adhabu ya kazi za kijamii kwa mwezi mmoja.
- i) Vitu vyote vitakavyokamatwa isipokuwa mbao, magogo, wanyama, kutokana na makosa yaliyotajwa katika vifungo (a-l) vitataifishwa na kuuzwa kwa njia ya mnada wa hadhara kwa kufuata taratibu zilizowekwa na Kijiji na fedha zitakazopatikana zitakuwa mali ya Kijiji.
- j) Endapo mbao na magogo vitakuwa vimekamatwa Kijiji kitatakiwa kipate ruhusa ya Mkurugenzi Mtendaji wa Halmashauri ya Wilaya ya Kilwa Kabla ya kuuza au kutumia vitu hivyo.
- k) Vyombo vya usafiri vitakavyokamatwa vitapigwa faini isiyopungua shilingi 250,000/= isipokua mashine ya mnyororo (chain saw) itataifishwa na kupelekwa kwa Afisa misitu wa wilaya.
- l) Mwisho wa kusafirisha mazao ya msitu ni saa 12 kamili jioni endapo mtu atakutwa anasafirisha juu zaidi ya saa 12 jioni atatozwa faini isiyopungua shilingi **300,000/=**.
- m) Endapo wanakijiji watamkamata mtu yeyote aliyetega au kuua mnyama, Kijiji kitatakiwa kuwasiliana na Afisa wanyamapori wa Wilaya mara baada ya kumkamata mtu huyo kwa hatua zaidi kama zilivyo katika sheria ya Wanyama pori.
- n) Iwapo Afisa Mtendaji wa Kijiji atashindwa kutekeleza kazi

Mpango wa Usimamizi Msitu wa Kijiji cha Nanjirinji A

yake kwa uzembe baada ya wahalifu kufikishwa kwake na wanakamati atafikishwa katika Serikali ya Kijiji na kama hakuna utekelezaji, basi Afisa Mtendaji wa kijiji atafikikishwa mbele kwa Mkurugenzi Mtendaji wa Wilaya kwa hatua zaidi za kinidhamu.

- o) Wanajamii ambao watafanya kazi ya kumkamata mhalifu watazawadiwa asilimia 20% ya thamani ya mali waliyokamata.

9: MGAWANYO WA MAPATO.

- 1. Halmashauri ya Wilaya asilimia kumi (10%).*
- 2. Serikali ya Kijiji asilimia hamsini (50%).*
- 3. Kamati ya Maliasili asilimia arobaini (40%).*